

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ladislavy Mentbergerové a soudkyň Mgr. Lucie Jackwerthové a JUDr. Jany Jirmářové ve věci

žalobce: **R. N.**, nar. xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátkou Mgr. et Mgr. Kamilou Mesiarkinovou
sídlem Josefská 504/8, 602 00 Brno

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**,
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2
za kterou jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení 180 702,60 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 4. prosince 2020, č. j. 11 C 6/2019-298,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. potvrzuje ohledně částky 63 012,65 Kč.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. co do částky 32 590 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9 % z této částky od 13. 12. 2018 do zaplacení mění tak, že se žaloba co do částky 32 590 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9 % z této částky od 13. 12. 2018 do zaplacení zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

- III. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. ohledně příslušenství z částky 63 012,65 Kč a ohledně příslušenství z částky 35 136,30 Kč mění tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci úrok z prodlení ve výši 9 % z částky 63 012,65 Kč od 13. 12. 2018 do zaplacení a úrok z prodlení ve výši 9 % z částky 35 136,30 Kč od 13. 12. 2018 do 12. 3. 2019, do 15 dnů právní moci rozsudku.
- IV. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku II. potvrzuje.
- V. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů 119 761,10 Kč k rukám advokátky Mgr. Kamily Mesiarkinové do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 95 602,65 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9 % ročně z částek 72 136,30 Kč od 13. 12. 2018 do 12. 3. 2019, 37 000 Kč od 13. 3. 2019 do 7. 4. 2020, 95 602,65 Kč od 8. 4. 2020 do zaplacení (výrok I.), zamítl žalobu v části, aby žalovaná zaplatila žalobci 85 099,95 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9 % ročně z částek 143 702,60 Kč od 13. 12. 2018 do 7. 4. 2020, 85 099,95 Kč od 8. 4. 2020 do zaplacení (výrok II.), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 106 542,03 Kč (výrok III.) a rozhodl, že žalobci bude vrácena část soudního poplatku ve výši 1 000 Kč (výrok IV.).
2. Takto soud prvního stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal náhrady škody a nemajetkové újmy, která mu měla být způsobena nezákonným trestním stíháním. Žalovaná zaplatila žalobci náhradu škody ve výši 2 136,30 Kč a náhradu nemajetkové újmy ve výši 33 000 Kč, celkem 35 136,30 Kč. Po částečném zastavení řízení zůstal předmětem řízení nárok žalobce na náhradu obhajného ve výši 63 702,60 Kč a nemajetkové újmy ve výši 117 000 Kč s příslušenstvím.
3. Soud prvního stupně zjistil, že na základě oznámení tehdejší manželky žalobce M. N. se dne 28. 3. 2016 do jejich domu dostavila hlídka Policie ČR, sepsala úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí a žalobce zajistila. Následně jej dne 29. 3. 2016 zadržela jako podezřelého a umístila do policejní cely. M. N. podala na žalobce trestní oznámení a usnesením ze dne 29. 3. 2016 bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro přečin týrání osoby žijící ve společném obydlí dle § 199 odst. 1 trestního zákoníku. Žalobce byl propuštěn ze zadržení a předán OOP xxx k realizaci vykazání podle zákona o Policii ČR na dobu 10 dnů. Dne 25. 11. 2016 byla podána obžaloba k Okresnímu soudu v Blansku, vedená pod sp. zn. 1 T 139/2016. Soud prvního stupně nejprve rozhodl trestním příkazem ze dne 29. 11. 2016, kterým uznal žalobce vinným dle obžaloby a uložil mu trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců s podmíněným odkladem výkonu na dobu 2 let a uložil mu dále zaplatit VZP ČR náhradu škody ve výši 557 Kč. Proti trestnímu příkazu podal žalobce odpor a dne 7. 4. 2017 soud prvního stupně rozhodl ve věci rozsudkem, kterým uznal žalobce vinným dle obžaloby a uložil mu stejný trest jako v trestním příkazu. K odvolání žalobce Krajský soud v Brně jako soud odvolací usnesením ze dne 25. 5. 2017 napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně. Dne 16. 1. 2018 soud prvního stupně vyhlásil usnesení, kterým zastavil trestní stíhání pro dva skutky pro nepřípustnost, a ve zbylém rozsahu věc postoupil MÚ xxx, neboť zažalované skutky nejsou trestnými činy, avšak mohly by být příslušným orgánem posouzeny jako přestupky. Usnesení nabylo právní moci téhož dne. MÚ xxx usnesením ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

29. 11. 2018, které nabylo právní moci dne 28. 12. 2018, řízení zastavil, neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo žalobci prokázáno.

4. Po právní stránce soud prvního stupně dospěl k závěru, že v daném případě byly splněny předpoklady pro vznik odpovědnosti žalované z titulu nezákonného rozhodnutí, kterým bylo usnesení o zahájení trestního stíhání [§ 8 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále jen „OdpŠk“].
5. Dovodil, že žalobce, který byl v trestním řízení zastoupen advokátem, má právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložil na zrušení nezákonného rozhodnutí (§ 31 odst. 1, 3 OdpŠk). Provedl propočít jednotlivých úkonů právní služby a náhrad hotových výdajů a uzavřel, že žaloba je důvodná co do částky 58 602,65 Kč. Tuto částku žalobci přiznal výrokem I. a co do částky 5 099,95 Kč žalobu zamítl.
6. Dále měl za to, že žalobci byla trestním stíháním způsobena újma, kterou je třeba odškodnit v penězích, neboť samotné konstatování porušení práva by nebylo dostačující (§ 31a odst. 1, 2 OdpŠk). Při stanovení výše zadostiučinění přihlédl k tomu, že žalobce byl stíhán pro trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 trestního zákoníku, za který mu hrozilo uložení trestu odnětí svobody ve výměře 6 měsíců až 4 roky, přičemž s ohledem na dosavadní bezúhonnost žalobci zjevně nehrozilo uložení trestu odnětí svobody nepodmíněného, že žalobce byl stíhán pro trestný čin proti rodině a dětem, kterého se měl dopustit i fyzickým násilím vůči své manželce, tj. pro čin se kterým je obecně spojeno vyšší společenské odsouzení, že žalobce byl v předmětné trestní věci nepravomocně odsouzen. Dále zohlednil, že trestní stíhání trvalo od 29. 3. 2016 do 16. 1. 2018, tedy 1 rok a 9,5 měsíce, resp. 21,5 měsíce. Neshledal, že by trestní stíhání bylo zahájeno a dále vedeno svévolně či dokonce šikanózně, neboť policie našla na místě poškozenou, která jevila známky napadení, u žalobce bylo zjištěno poměrně výrazné ovlivnění alkoholem. Naproti tomu ale bylo vedeno z části nepřipustně, neboť dva skutky, pro které byl žalobce stíhán, již byly projednány v přestupkovém řízení. Dále vzal v úvahu, že žalobce trpěl drobnými psychickými problémy, stresem, obavami, nervozitou, musel podstoupit dehonestující znalecké vyšetření ke zkoumání, jestli není alkoholik, lékařskou péči však nevyhledal. V rodině se o trestním stíhání žalobce vědělo, členové rodiny žalobce podporovali, nebyl prokázán žádný zásadnější negativní dopad. Rovněž v místě bydliště žalobce xxx se o trestním stíhání vědělo, nebylo však prokázáno, že by tato skutečnost nějak výrazněji narušila pověst žalobce, a to ani v souvislosti s tím, že žalobce byl zastupitelem. O trestním stíhání žalobce byli informováni i jeho spolupracovníci v realitní kanceláři, kde byl zaměstnán, nebylo prokázáno, že by tato skutečnost mezi nimi vyvolala nějakou negativní reakci. V této souvislosti soud prvního stupně zdůraznil, že je třeba odlišit tvrzenou újmu, která měla žalobci vzniknout tím, že byl zajištěn a zadržen a v důsledku toho cca 15 hodin omezen na osobní svobodě, že byl policií vykázán z domu na dobu 10 dní podle zákona o Policii ČR a že mu bylo předběžným opatřením Okresního soudu v Blansku ze dne 7. 4. 2016 zakázáno vstupovat do společného obydlí. Jde o samostatné instituty, které nesouvisí s trestním řízením, proto nelze zohlednit újmu, která měla žalobci vzniknout tím, že se nemohl stýkat s dětmi, zajistit péči o zvířata, či se plně věnovat výkonu práce.
7. Soud prvního stupně provedl srovnání s věcí vedenou u Okresního soudu v Karviné – pobočky v Havířově pod sp. zn. 110 C 75/2010 a následně u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 71 Co 301/2011, v níž byl poškozený stíhán pro organizátorství trestného činu pojistného podvodu a byl ohrožen trestem odnětí svobody ve výměře až 2 roky, s věcí vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 5 C 382/2015 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 70 Co 282/2017, v níž byla poškozená stíhána pro přečin poškozování věřitele, s věcí vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 42 C 106/2011 a následně

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 29 Co 232/2013, v níž byl poškozený stíhán pro pomoc k trestnému činu podvodu a byl ohrožen trestem odnětí svobody ve výměře 2 až 8 let, s věcí vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 15 C 280/2014 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 62 Co 260/2018, v níž byl poškozený stíhán pro trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí a byl ohrožen trestem odnětí svobody ve výměře 2 až 8 let, a za přiměřenou výši zadostiučinění považoval částku 70 000 Kč. Od této částky odečetl 33 000 Kč, které žalovaná již žalobci zaplatila, a výrokem I. přiznal žalobci na náhradě nemajetkové újmy 37 000 Kč a co do částky 80 000 Kč žalobu zamítl. Současně rozhodl o úroku z prodlení (§ 15 odst. 1 OdpŠk, nař. vl. č. 351/2013 Sb.), o nákladech řízení (§ 142 odst. 2 o. s. ř.) a o vrácení části soudního poplatku (§ 10 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).

8. Proti tomuto rozsudku podali včasné a přípustné odvolání oba účastníci.
9. Odvolání žalobce směřovalo proti výrokům II. a III. rozsudku soudu prvního stupně. Za prvé měl žalobce za to, že soud prvního stupně nesprávně stanovil odměnu za 3 úkony právní služby: stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání, nahlížení do trestního spisu a námítky proti opatření o přibrání znalce. Za druhé namítal, že odškodnění nemajetkové újmy je nedostatečné, a vytýkal soudu prvního stupně nesprávná skutková zjištění i právní posouzení, jeho pochybení spatřoval i ve výběru srovnávaných případů. Zpochybnil i výši přiznaných nákladů řízení a navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil, případně zrušil a vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
10. Žalovaná svým odvoláním napadla výrok I. rozsudku soudu prvního stupně, a to v rozsahu náhrady za nemajetkovou újmu ve výši 37 000 Kč s příslušenstvím. Měla za to, že soud prvního stupně dostatečně nezohlednil okolnosti daného případu a že žalobci přiznal částku nepřiměřeně vysokou. Navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil.
11. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání a v jeho mezích napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné, odvolání žalované je důvodné z části.
12. Odvoláním nebyl zpochybněn závěr soudu prvního stupně, že v souvislosti s nezákonným rozhodnutím (§ 8 Odpšk) vznikl žalobci nárok na náhradu škody a nemajetkové újmy, spornou byla výše těchto nároků.
13. Odvolací soud považuje za správný výčet jednotlivých úkonů právní služby, které soud prvního stupně podrobně popsal v bodě 58. odůvodnění napadeného rozsudku, jakož i způsob, jakým vypočetl výši odměny a náhrady hotových výdajů podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).
14. Odvolací námítky žalobce, jimiž zpochybnil výpočet odměny za 3 úkony právní služby, odvolací soud neshledal opodstatněnými:
15. V usnesení ze dne 25. 1. 2007, sp. zn. 3 To 161/2006, Vrchní soud v Olomouci přijal a odůvodnil závěr, podle něhož protože v ustanovení § 11 odst. 1 písm. k) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, ve kterém jsou taxativně vypočteny opravné prostředky, u nichž obhájci náleží mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby, není uvedena stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání, pak za tento úkon právní služby (tj. podání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání) náleží odměna jen ve výši jedné poloviny úkonu, neboť se zřetelem na ustanovení § 11 odst. 3 advokátního tarifu jde svou povahou a účelem o úkon nejbližší úkonům právní služby uvedeným v ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu. Uvedené usnesení bylo uveřejněno pod číslem 24/2008 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek a do současné doby nebylo zásadním způsobem revidováno. Vzhledem k tomu, že Sběrka soudních

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

rozhodnutí je vydávána v zájmu jednotného rozhodování soudů (srov. § 24 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích), je namíste vycházet z rozhodnutí, které v ní bylo publikováno, a nikoli z rozhodnutí nahodilých a nepublikovaných, jakým je i žalobcem citované rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě. Jestliže soud prvního stupně stanovil odměnu za stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání ve výši jedné poloviny úkonu, postupoval v souladu s touto ustálenou judikaturou.

16. Lze souhlasit s žalobcem, že v nálezu ze dne 1. 3. 2021 Ústavní soud připustil, že úkon nahlížení do spisu byl namíste považovat za samostatný úkon právní služby, za který náleží náhrada podle § 11 odst. 3 advokátního tarifu, neboť se svou povahou kvalitativně blíží úkonu podle § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu, k němuž s ohledem na zásah státního zástupce nedošlo. Nelze ale odhlédnout od toho, že Ústavní soud odůvodnil tento závěr okolnostmi posuzované věci (srov. bod 17. nálezu). K nahlížení do spisu došlo ve fázi před rozhodnutím státního zástupce o podané stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání pro trestný čin účastenství na vraždě, za něž hrozil mnoholetý trest odnětí svobody, a protože ke stížnosti obviněného příslušný státní zástupce usnesení o zahájení trestního stíhání zrušil a následně byla věc odložena, nedošlo k prostudování spisu při skončení vyšetřování. Tyto okolnosti ale nejsou srovnatelné s projednávaným případem. Zde žalobce pouze obecně uvedl, že se potřeboval seznámit s obsahem trestního spisu za účelem dalšího vedení obhajoby a že bez těchto informací mohl stěžít pokračovat ve své obhajobě, o jaké konkrétní informace se jednalo, ale blíže nespecifikoval. Přitom nelze přehlédnout, že doby nahlížení do spisu dne 18. 5. 2016 se účastnil výslechu poškozené i podání vysvětlení jednotlivých svědků a za tyto úkony mu byla přiznána odpovídající odměna. K prostudování spisu po skončení vyšetřování pak došlo dne 10. 11. 2016 a i za tento úkon mu byla přiznána odměna. Odvolací soud proto shodně se soudem prvního stupně uzavřel, že účelnost nahlížení do spisu dne 18. 5. 2016 pro další vedení obhajoby nebyla prokázána.
17. Odvolací soud nesouhlasí s žalobcem v tom, že soud prvního stupně neodůvodnil, proč za námítky proti opatření o přibrání znalce přiznal žalobci odměnu ve výši jedné poloviny úkonu. V odůvodnění svého rozhodnutí soud prvního stupně uvedl, že ve smyslu § 11 odst. 3 advokátního tarifu jde o úkon svou povahou a účelem nejbližší úkonu dle § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu, a náleží tak za něj odměna toliko v poloviční výši (srov. bod 54.). Námítky proti opatření o přibrání znalce nejsou uvedeny v § 11 odst. 1, 2 advokátního tarifu, proto je třeba postupovat podle § 11 odst. 3 advokátního tarifu a určit výši odměny jako za úkony, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší. Nejsou podáním ve věci samé, proto považoval-li soud prvního stupně za úkon povahou a účelem nejbližší „návrhy a stížnosti ve věcech, ve kterých se rozhoduje ve veřejném zasedání, a vyjádření k nim, s výjimkou odvolání, návrhu na obnovu řízení a podnětu ke stížnosti pro porušení zákona“, podle § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu, nelze jeho úvaze nic vytknout.
18. Soud prvního stupně tak správně vypočetl, že žalobce má právo na náhradu nákladů obhajoby ve výši 58 602,65 Kč.
19. Odvolací soud považuje za správná také skutková zjištění, z nichž soud prvního stupně vycházel při hodnocení dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce, jakož i způsob, jakým hodnotil provedené důkazy.
20. Při stanovení přiměřeného zadostiučinění nemajetkovou újmu soud prvního stupně postupoval v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu, podle níž je třeba zohlednit zejména povahu trestní věci, délku trestního stíhání a dopady trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby, to vše s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem, za nichž k újmě došlo. Kromě zohlednění právě uvedených kritérií je však nezbytné, aby v konečném důsledku výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídala výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřováno s ohledem na zmíněná kritéria) shodují. Jinými

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

slovy, výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. Významnější odchylka je možná pouze tehdy, pokud bude soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, ze dne 27. 6. 2017, sp. zn. 30 Cdo 577/2017, či ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014).

21. Odvolací soud se ztotožnil s úvahami soudu prvního stupně o povaze trestní věci, délce trestního stíhání a i dopadech trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce, a v podrobnostech proto na jeho odůvodnění odkazuje, neztotožnil se však s výběrem případů, s nimiž soud prvního stupně projednávanou věc porovnával. K odvolacím námitkám obou účastníků odvolací soud doplňuje následující:
22. Trestní stíhání bylo zahájeno usnesením ze dne 29. 3. 2016 a pravomocně skončeno dne 16. 1. 2018, trvalo tedy 21,5 měsíce. Žalobce nesouhlasí s tím, že podle soudu prvního stupně délku řízení nelze označit za příliš dlouhou, odvolací soud však uvedené hodnocení považuje za správné. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že tímto obratem soud prvního stupně označil situaci, kdy trestní řízení netrvalo natolik dlouho, že by toliko samotná délka trestního stíhání mohla vést k závěru o vzniku nemajetkové újmy vyšší intenzity. Soud prvního stupně také přihlédl ke skutečnosti, že orgánům činným v trestním řízení byla v srpnu 2016 předložena pravomocná rozhodnutí z přestupkového řízení týkající se dvou ze čtyř skutků, pro něž byl žalobce stíhán (srov. bod 64. a 67. odůvodnění napadeného rozsudku), že ji opomněly vyhodnotit a že v tomto rozsahu bylo trestní stíhání nepřípustné, a tuto skutečnost přičítal k tíži státu. Uvedená skutečnost se však týká rozsahu trestního stíhání. Tvrzení žalobce, že trestní řízení nemuselo být v žádném případě vedeno po tak dlouhou dobu, je ale poněkud hypotetické a spekulativní.
23. Trestní stíhání mělo dopad do osobnostní sféry žalobce, jak přiléhavě popsal soud prvního stupně. Především bylo prokázáno, že žalobce trpěl obavami a stresem spojenými s možnými následky trestního stíhání, ale nikoli takové intenzity, aby vyhledal lékařskou pomoc. Také bylo prokázáno, že jak v rodině, tak v zaměstnání či v místě bydliště se o trestním stíhání vědělo, ale nebylo prokázáno, že by některý člen rodiny či spolupracovník přerušil kontakt s žalobcem či se od něj odvrátil nebo že by trestní stíhání mělo vliv na výkon funkce zastupitele.
24. Odvolací soud se neztotožnil s námitkou žalobce, že z výpovědi svědkyně J. J., bývalé manželky žalobce, lze dovodit i negativní dopad trestního stíhání na rodinné vztahy. Poukazuje-li žalobce na jednu větu svědkyně, že (rodinní příslušníci) se na žalobce „zlobili jako na muže, který nezvládl situaci v manželství“, přehlíží, že svědkyně současně vypověděla, že „jinak ho samozřejmě podporovali a věřili mu, že se snaží dát svůj život do pořádku“ (na č. l. 186 p. v. spisu). Z této jedné věty nelze dovodit negativní dopad na rodinné vztahy zásadní povahy, navíc z ní ani nevyplývá jasná souvislost s trestním stíháním, ale se spíše „situací v manželství“. Kromě toho výpověď svědkyně nelze hodnotit osamoceně, ale ve vzájemné souvislosti s ostatními provedenými důkazy. Skutkový závěr soudu, že v rodině se o trestním stíhání žalobce vědělo a že členové rodiny žalobce podporovali, nevěřili, že by něco takového udělal, provedeným důkazů odpovídá.
25. Obdobně i výpovědi svědků D. Š. aj. D., spolupracovníků z realitní kanceláře, na které poukazuje žalobce ve svém odvolání, pouze potvrzují, že o trestním stíhání žalobce věděli, a i když měli určité pochybnosti a byli ve vztahu k žalobci opatrnější, nevěřili tomu. Lze proto souhlasit se soudem prvního stupně, že nebylo prokázáno, že by trestní stíhání vyvolalo mezi spolupracovníky negativní reakci (srov. bod 65. napadeného rozhodnutí).
26. Odvolací soud nesouhlasí s žalobcem ani v tom, že by soud prvního stupně nezohlednil, že žalobce byl zastupitelem. V této souvislosti soud prvního stupně výslovně uvedl, že informace o trestním stíhání žalobce „se roznesla“ po xxx, že se o věci mluvilo, ale nebylo

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

- prokázáno, že by tato informace výrazněji narušila pověst žalobce, ani že měla nějaké konkrétní dopady, a to ani v souvislosti s tím, že byl zastupitelem (srov. bod 65. napadeného rozhodnutí).
27. Soud prvního stupně také správně odlišil újmu, která byla žalobci způsobena trestním stíháním a která mu byla způsobena z jiných příčin. V této souvislosti je podstatné, jak žalobce vymezil svůj žalobní nárok – domáhá se odškodnění za újmu, která mu vznikla tím, že proti němu bylo vedeno trestní stíhání, které neskončilo pravomocným odsouzením. Trestní stíhání bylo zahájeno usnesením o zahájení trestního stíhání ze dne 29. 3. 2016 a skončeno usnesením soudu prvního stupně dne 16. 1. 2018, kterým bylo trestní stíhání žalobce z části zastaveno, a z části byla věc postoupena MÚ xxx.
 28. Újmu, která žalobci vznikla v příčinné souvislosti s takto vymezeným trestním stíháním, je třeba odlišit od újmy, která mu mohla vzniknout tím, že byl nejprve zajištěn (§ 26 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii české republiky) a poté zadržen jako osoba podezřelá ze spáchání trestného činu (§ 76 trestního řádu). Jestliže by např. nebyly splněny podmínky, za kterých je možné osobu zajistit či zadržet, nebo jestliže by byla překročena doba, po kterou je možno omezit osobní svobodu zajištěné či zadržené osoby, mohl by být takový postup podřazen pod nesprávný úřední postup ve smyslu § 13 OdpŠk (srov. např. přiměřeně nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 10. 2018, sp. zn. III. ÚS 2062/18, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR 4. 12. 2014, sp. zn. 30 Cdo 4286/2013). Nic takového však žalobce netvrdí, ani neprokazuje a k takovému závěru nedospěl ani soud prvního stupně. K zajištění a zadržení žalobce je tak možné přihlídnout toliko v rámci hodnocení okolností, za nichž k nemajetkové újmě došlo (§ 31a odst. 2 OdpŠk), a k těmto okolnostem soud prvního stupně také přihlížel.
 29. Obdobně je nutné odlišit újmu, která mohla žalobci vzniknout tím, že byl policií vykázán z domu obývaného s M. N., a následně mu bylo předběžným opatřením Okresního soudu v Blansku ze dne 7. 4. 2016 (ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 15. 6. 2016) zakázáno vstupovat do tohoto domu a jeho bezprostředního okolí. Ani v tomto případě žalobce netvrdil, že nebyly splněny podmínky § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, nebo že by nařízené předběžné opatření bylo pro nezákonnost zrušeno či změněno. Soud prvního stupně přitom správně vystihl, že jde o samostatné instituty, odlišné od nezákonného usnesení o zahájení trestního stíhání. Tvrdil-li žalobce, že mu vznikla újma tím, že se v době vykázání nemohl stýkat s dětmi, pak její příčinou bylo vykázání z domu a následný zákaz vstupu do něj, nikoli samo trestní stíhání.
 30. Státu nelze klást k tíži ani další žalobcem tvrzenou skutečnost, a sice že M. N. použila informace o probíhajícím trestním řízení v opatrovnickém řízení a v řízení o vypořádání podílového spoluvlastnictví. To je důsledkem toho, že M. N. jako poškozená byla sama účastnicí trestního řízení, přičemž v této souvislosti nebylo prokázáno, že by orgány činné v trestním řízení (v odpovědi soudu či jinému orgánu dotazujícímu se na stav trestního řízení) nějakým způsobem porušily presumpci nevinny nebo že by informace o trestním řízení negativně ovlivnily výsledek některého ze soudních sporů.
 31. Nepřípadný je i odkaz žalované na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2018, sp. zn. 30 Cdo 6069/2016, citující judikaturu, podle níž bude-li zjištěno, že se poškozený dopustil jednání, pro které byl následně trestně stíhán, jde o důležitou okolnost pro stanovení formy a případně výše odškodnění nemajetkové újmy. V projednávané věci nebylo zjištěno, že by se žalobce jednání, pro něž byl stíhán, dopustil. Okolností, za nichž k nemajetkové újmě došlo, pak soud prvního stupně zohlednil, když přihlédl mimo jiné k tomu, že policie, která přijela na základě oznámení M. N., ji našla se známkami napadení, že na místě nezasahovala poprvé a že u žalobce bylo zjištěno výrazné ovlivnění alkoholem (srov. bod 64. napadeného rozhodnutí).
 32. Soud prvního stupně však projednávanou věc srovnával s případy, které se od projednávané věci odlišovaly povahou trestní věci – ve věci vedené u Okresního soudu v Karviné – pobočky

v Havířově pod sp. zn. 110 C 75/2010 a následně u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 71 Co 301/2011 byl poškozený stíhán pro organizátorství trestného činu pojistného podvodu, ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 5 C 382/2015 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 70 Co 282/2017 byla poškozená stíhána pro přečin poškozování věřitele, ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 42 C 106/2011 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 29 Co 232/2013 byl poškozený stíhán pro pomoc k trestnému činu podvodu, šlo tedy o trestné činy proti majetku. Pouze v jedné ze srovnávaných věcí, tj. ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 15 C 280/2014 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 62 Co 260/2018, byl poškozený stíhán pro trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí, tedy pro trestný čin proti rodině a dětem. V tomto případě vzal ovšem soud rozhodující za odškodnění za prokázané, že poškozený se vůči své manželce nechoval v souladu s pravidly morálky a slušného chování a dopustil se vůči ní určité formy jednání, které sice svojí intenzitou nenaplňovalo znaky trestné činnosti, ale mohlo být posouzeno jako přestupek, a adekvátním odškodněním shledal konstatování porušení práva.

33. Projednávaná věc nemůže být srovnávána ani s věcí vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. 19 C 164/2016 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 16 Co 33/2017, jak navrhol žalobce, neboť v této věci byl poškozený stíhán nejprve pro zločin znásilnění a byl ohrožen trestní sazbou až 12 let, po změně kvalifikace pak pro zločin pohlavního zneužití a byl ohrožen trestní sazbou až 10 let. Jednání, které bylo poškozenému kladeno za vinu, se měl dopustit na nezletilých, a takové jednání je společností vnímáno jako maximálně zavrženíhodné. Šlo tedy o situaci nesrovnatelnou s projednávanou věcí.
34. Vhodnou ke srovnání není ani věc vedená u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 23 C 147/2018 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 91 Co 411/2020, kterou označila žalovaná. V této věci byl poškozený stíhán pro trestný čin ublížení na zdraví a výtržnictví, tedy pro trestný čin proti zdraví a rušení veřejného pořádku a byl ohrožen sazbou až 12 let, resp. 2 roky. Povaha trestné činnosti byla tedy rovněž odlišná od projednávané věci.
35. Odvolací soud proto využil databáze zveřejněné Ministerstvem spravedlnosti na webové stránce <https://www.justice.cz/web/msp/odskodnovani2?clanek=penezni-zadostiucineni-za-ujmu-zpusobenou-trestnim-stihanim> a projednávanou věc porovnal s:
 - věcí vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 43/2020 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 55 Co 64/2021, v níž byl poškozený stíhán pro podezření ze zločinu týrání svěřené osoby a zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí, byl ohrožen trestní sazbou až 8 let, trestní řízení trvalo 1 rok 8 měsíců a skončilo postoupením věci do přestupkového řízení. Bylo prokázáno, že bylo zasaženo do osobnostní sféry a zdraví poškozeného, který se v souvislosti se zahájením trestního stíhání do současné doby léčí antidepressivy, došlo u něho k zprětrhání sociálních vazeb, neboť trestní řízení přispělo k rozpadu jeho manželského soužití a následně k rozvodu manželství. Poškozenému bylo přiznáno zadostiučinění 45 000 Kč (1 875 Kč/měsíc).
 - věcí vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 14/2019 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 13 Co 45/2021, v níž byl poškozený stíhán pro zločiny týrání osoby žijící ve společném obydlí a těžké ublížení na zdraví, byl ohrožen trestní sazbou až 10 let, trestní řízení trvalo dva a půl roku a skončilo zproštěním obžaloby, v jeho průběhu byl poškozený 93 dnů ve vazbě. Bylo prokázáno, že trestní stíhání negativně ovlivnilo paralelně probíhající opatrovnické řízení, částečně omezovalo poškozeného i v profesní sféře. Poškozenému bylo přiznáno zadostiučinění 50 000 Kč (1 612/měsíc).
36. Shora citované věci se s tou projednávanou shodují především povahou trestní věci, byť poškození byli ohroženi vyšší trestní sazbou, než jakou byl ohrožen žalobce. Délkou trestního stíhání se odlišují toliko nepatrně, v obou citovaných věcech byly prokázány negativní dopady

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

- do osobnostní sféry poškozeného, byť odlišné od těch žalobcových. Odvolací soud proto při stanovení přiměřeného zadostiučnění vycházel z průměrné částky, která byla poškozeným v těchto věcech poskytnuta, tj. cca 1 740 Kč za jeden měsíc trestního stíhání, a uzavřel, že za trestní stíhání v délce 21,5 měsíce tak žalobci náleží zadostiučnění ve výši 37 410 Kč. Žalovaná žalobci zaplatila 33 000 Kč, měla by mu tudíž doplatit ještě 4 410 Kč.
37. Žalobce má tedy právo na zaplacení náhrady nákladů obhajoby ve výši 58 602,65 Kč a náhrady nemajetkové újmy 4 410 Kč, celkem 63 012,65 Kč.
 38. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku I. ohledně částky 63 012,65 Kč jako věcně správný potvrdil, ve zbývajícím rozsahu, tj. ohledně částky 32 590 Kč (jakožto rozdíl částek 95 602,65 Kč – 63 012,65 Kč), jej v tomto výroku změnil tak, že žalobu zamítl. Současně potvrdil i zamítavý výrok II. napadeného rozsudku (§ 219, § 220 o. s. ř.).
 39. Soud prvního stupně také správně rozhodl o povinnosti žalované zaplatit žalobci úrok z prodlení, v případě nároku na náhradu nákladů obhajoby však nesprávně určil jeho počátek. Jak uvedl Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 3. 9. 2012, sp. zn. 30 Cdo 264/2012, jehož závěry jsou použitelné i za účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, odpovědnost za prodlení je odpovědností objektivní, tudíž odpovědnostní následky vznikají odpovědnému subjektu bez zřetele na to, zda porušení povinnosti zavinil. Zákon č. 82/1998 Sb. ani občanský zákoník neupravuje žádné důvody pro zproštění odpovědnosti za prodlení, upravuje pouze případ, kdy prodlení dlužníka nenastane, a to nemohl-li svůj závazek splnit v důsledku prodlení věřitele. V daných souvislostech jediné tato skutečnost nevede k povinnosti dlužníka platit úrok z prodlení. Nedoložení všech potřebných dokladů ze strany žalobce (věřitele) však nelze vykládat jako neposkytnutí součinnosti potřebné ke splnění dluhu ve smyslu § 520 obč. zák. V intencích této judikatury má žalobce právo na úrok z prodlení i z náhrady nákladů obhajoby ode dne následujícího po uplynutí šestiměsíční lhůty stanovené v § 15 OdpŠk, tj. v tomto případě od 13. 12. 2018, a nikoli až od 8. 4. 2020, jak určil soud prvního stupně. Odvolací soud proto změnil napadený rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. i ohledně úroku z prodlení a uložil žalované povinnost zaplatit žalobci úrok z prodlení z celé přiznané částky 63 012,65 Kč od 13. 12. 2018.
 40. O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů odvolací soud rozhodl podle ustanovení § 224 odst. 1, 2 a § 142 odst. 2 o. s. ř.
 41. Žalobce ve svém odvolání zpochybnil i výši náhrady nákladů, které mu byly přiznány soudem prvního stupně, a sice s poukazem na to, že měl neúspěch pouze v nepatrné části, a měla by mu být tudíž přiznána náhrada nákladů v plné výši.
 42. S uvedenou námitkou nelze souhlasit, neboť co do nároku na náhradu škody činil neúspěch žalobce 28 %, nejde tedy o neúspěch v nepatrné části. Žalobou ze dne 12. 1. 2019 žalobce požadoval zaplacení ušlého zisku ve výši 4 674,90 Kč a náhrady nákladů obhajoby ve výši 77 946,50 Kč, celkem 82 621,40 Kč. Zavinil zastavení řízení či byl neúspěšný co do částky 21 882,45 Kč, tedy 28 %.
 43. Odvolací soud má tak ve shodě se soudem prvního stupně za to, že je třeba postupovat podle § 142 odst. 2 o. s. ř. a při určování celkového poměru úspěchu a neúspěchu vycházet ze vzájemného poměru tarifních hodnot uplatněných nároků, jež se stanoví podle § 8 a násl. advokátního tarifu (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. 30 Cdo 1435/2015, uveřejněné pod číslem 68/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).
 44. Žalobou ze dne 12. 1. 2019 žalobce spojil ke společnému projednání nárok na náhradu škody v penězích a nárok na náhradu nemajetkové újmy, tarifní hodnotou je tak částka 82 621,40 Kč (§ 8 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., dále jen „AT^{ce}) + 50 000 Kč [§ 9 odst. 4 písm. a) AT], celkem 132 621,40 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

45. Co do nároku na náhradu škody byl úspěšný v částce 2 136,30 Kč + 58 602,65 Kč, celkem 60 738,95 Kč, neúspěšný v částce 21 882,45 Kč, co do nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu byl plně úspěšný.
46. Žalovaná by mu proto měla nahradit 67 % $\{[(50\,000 + 110\,738,95\text{ Kč}) - 21\,882,45]: 132\,621,40 \times 100\}$ jeho účelně vynaložených nákladů řízení.
47. Při vyčíslení náhrady nákladů řízení před soudem prvního stupně odvolací soud vyšel z rozpisu jednotlivých položek tak, jak je uvedl soud prvního stupně, podle něhož tyto náklady tvoří:

zaplacený soudní poplatek ve 4 000 Kč, nevrácená část soudního poplatku ve výši 1 000 Kč, odměna právního zástupce za 2 úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepis žaloby) po 6 420 Kč ve výši 12 840 Kč z tarifní hodnoty 132 621,40 Kč (§ 7, 8, § 9 odst. 4 písm. a/ advokátního tarifu), 3 úkony právní služby (další porada s klientem přesahující 1 hodinu dne 3. 12. 2019, 2 x účast na jednání soudu, trvajících více než 2 hodiny, dne 4. 12. 2019) po 5 780 Kč ve výši 17 340 Kč z tarifní hodnoty 116 554,90 Kč, 3 úkony právní služby (sepis vyjádření ze dne 30. 12. 2019, 2 x účast na jednání soudu, trvajících více než 2 hodiny, dne 12. 2. 2020) po 5 700 Kč ve výši 17 100 Kč z tarifní hodnoty 114 418,60 Kč, 10 úkonů právní služby (3 x účast na jednání soudu, trvajících více než 4 hodiny, dne 19. 2. 2020, 2 x účast na jednání soudu, trvajících více než 2 hodiny, dne 3. 6. 2020, další porada s klientem přesahující 1 hodinu dne 9. 9. 2020, 2x účast na jednání soudu, trvajících více než 2 hodiny, dne 11. 9. 2020, 2 x účast na jednání soudu, trvajících více než 2 hodiny, dne 25. 11. 2020) po 5 660 Kč ve výši 56 600 Kč z tarifní hodnoty 114 418,60 Kč, 18 paušálních náhrady hotových výdajů připadající na tyto úkony právní služby po 300 Kč ve výši 5 400 Kč (§ 13 advokátního tarifu), náhrada cestovního za cestu vozidlem ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět dne 4. 12. 2019, tj. za 410 km (dle www.mapy.cz) při kombinované spotřebě 6,4 litrů nafty/100 km ve výši 2 562,66 Kč (vyhl. č. 333/2018 Sb.), 3 x náhrada cestovního za cestu vozidlem ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět ve dnech 12. 2., 19. 2. a 3. 6. 2020, tj. za 410 km (dle www.mapy.cz) při kombinované spotřebě 6,4 litrů nafty/100 km po 2 556,43 Kč ve výši 7 669,29 Kč (vyhl. č. 358/2019 Sb.), 2 x náhrada cestovního za cestu vlakem ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět ve dnech 11. 9. a 25. 11. 2020 po 688 Kč ve výši 1 376 Kč, 4 x náhrada za promeškaný čas při cestách vozidlem ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět ve dnech 4. 12. 2019, 12. 2., 19. 2. a 3. 6. 2020, tj. za 10 x 1/2hod. (jedna cesta trvá dle www.mapy.cz 2 hodiny a 6 minut) po 100 Kč ve výši 4 000 Kč (§ 14 advokátního tarifu), 2 x náhrada za promeškaný čas při cestách vlakem ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět ve dnech 11. 9. a 25. 11. 2020, tj. za 12 x 1/2hod. (jedna cesta z Brno hl. nádraží do Praha hl. nádraží trvá podle předložených jízdenek 2 hodiny a 26-33 minut) po 100 Kč ve výši 2 400 Kč.

Kromě toho je třeba připočíst i svědečné, které byla placeno ze zálohy složené žalobcem, ve výši 174, 60 Kč.

Potom 21 % DPH z odměn a náhrad činí 27 780,40 Kč, celkem tedy náklady řízení před soudem prvního stupně dosáhly 160 068,35 Kč.

48. Náklady odvolacího řízení tvoří:

odměna právního zástupce za 2 úkony právní služby (sepis odvolání, účast na jednání odvolacího soudu) po 5 660 Kč ve výši 11 320 Kč z tarifní hodnoty 113 702,60 Kč (§ 7, 8, § 9 odst. 4 písm. a/ advokátního tarifu), 2 paušální náhrady hotových výdajů připadající na tyto úkony právní služby po 300 Kč ve výši 600 Kč (§ 13 advokátního tarifu), náhrada cestovního za cestu vozidlem ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět dne 8. 9. 2021, tj. za 410 km (dle www.mapy.cz) při kombinované spotřebě 6,4 litrů nafty/100 km ve výši 2 517,70 Kč (vyhl. č. 589/2020 Sb.), náhrada za promeškaný čas při cestě vozidlem ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět dne 8. 9. 2021, tj. za 10 x 1/2hod. (jedna cesta trvá

dle www.mapy.cz 2 hodiny a 6 minut) po 100 Kč ve výši 1 000 Kč (§ 14 advokátního tarifu), 21 % DPH z odměn a náhrad ve výši 3 241,90 Kč, celkem 18 679,60 Kč.

49. Za úkon účelně vynaložený k uplatňování práva odvolací soud nepovažuje vyjádření k odvolání, neboť neobsahuje žádnou novou argumentaci, a z tohoto důvodu odměnu za tento úkon žalobci nepřiznal.
50. Náklady řízení před soudy obou stupňů činí 178 747,95 Kč. Žalobce má právo na náhradu 67 % z této částky, tedy 119 761,10 Kč.
51. Požadavek žalobce, aby mu náhrada za promeškaný čas při cestě vozidlem ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět byla přiznána v rozsahu 12 započatých půlhodin, odvolací soud neshledal opodstatněným. Za situace, kdy advokátka žalobce netvrdila ani neprokazovala, kolik času skutečně strávila cestou k jednotlivým soudním jednáním, je namístě vyjít z plánovače tras, podle něhož je čas potřebný k cestě 2 hodiny a 6 minut. Vzhledem k tomu, že náhrada se poskytuje za každou započatou půlhodinu, rozdíl v tomto případě přesahuje 20 minut a je možno jej považovat za dostatečnou rezervu. Srovnání s cestou vlakem není případné, neboť cesta vlakem podle jízdního řádu skutečně trvá 2 hodiny 33 minut, tudíž použije-li advokátka k cestě k soudnímu jednání tento dopravní prostředek, lze jí přiznat náhradu za promeškaný čas v rozsahu 6 započatých půlhodin za jednu cestu.
52. Nespotřebovaná část zálohy (5 000 Kč – 174,60 Kč) není součástí náhrady nákladů řízení a o jejím vrácení rozhodne soud prvního stupně.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 8. září 2021

JUDr. Ladislava Mentbergerová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.